

روش بهینه پرداخت بین‌المللی با تکیه بر بانکداری شرکتی و نقش کارآفرینان بر اساس رویکرد بازاریابی اجتماعی

ناصر آزاد

گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران

احمد سرداری (مسئول مکاتبات)

گروه مدیریت بازرگانی دانشگاه شاهد، تهران، ایران

1338sardari@gmail.com

عبداله نعیمی

گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران

مجتبی بیات

دانشجوی دکتری مدیریت بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۳۰

تاریخ ارسال: ۱۴۰۰/۱۲/۱۱

چکیده

با توجه به وضعیت فعلی ایران و وجود مشکلات ارزی در انتقال ارز از ایران به سایر کشورها، نیاز به شناسایی روش پرداخت بین‌المللی مناسب با شرایط تحریم به عنوان یک مسئولیت اجتماعی بیش از پیش برای نظام بانکی کشور ضرورت یافته است. در مقاله حاضر سعی شده تا بهترین روش پرداخت بین‌المللی با تمرکز بر کارگزاران خارجی در نظام بانکی ایران انتخاب شود، تا علاوه بر عمل به رسالت اجتماعی بانکها، با رویکرد بازاریابی اجتماعی بهترین مشاوره به مشتریان شرکتی ارائه گردد. این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر جمع آوری داده‌ها ترکیبی از مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه با خبرگان می‌باشد. همچنین روش گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای و میدانی است. ابزار گردآوری داده‌ها بعد از کشف ابعاد پژوهش از طریق مصاحبه عمیق با خبرگان، پرسشنامه‌ای بود که با ۲۴ سوال طراحی و پس از اثبات روایی و پایایی در بین جامعه آماری (۳۲ نفر از کارکنان و کارشناسان نظام بانکی ایران) توزیع گردید. این پرسشنامه برای تحقیق چهار فرضیه اصلی از نظر «حساب باز»، «پیش‌پرداخت»، «وصول‌ها» و «اعتبار اسنادی» به منظور انتخاب بهترین روش پرداخت بین‌المللی با تکیه بر بانکداری شرکتی و نقش کارآفرینان بر اساس رویکرد بازاریابی اجتماعی در نظر گرفته شد. نتایج به‌کارگیری برخی آزمون‌های ناپارامتریک نشان داد که کارگزاران خارجی نظام بانکی تنها تمایل به استفاده از دو روش «پرداخت با حساب باز» و «پیش‌پرداخت» را دارند، که کاربرد «پرداخت با حساب باز» بیشتر از روش پرداخت «پیش‌پرداخت» است. در نهایت پیشنهاداتی در حوزه پایگاه آموزش کارکنان در مورد قوانین و مقررات واردات و صادرات به مدیران ارائه گردید.

واژه‌های کلیدی: پرداخت بین‌المللی، بانکداری شرکتی، بازاریابی اجتماعی، حساب باز، پیش‌پرداخت

مقدمه

که به علت عدم کفایت این نوع مکانیزم پرداخت در عرصه بین‌الملل، پرداخت با اعتبارات اسنادی که شباهت زیادی به روش ابتدایی تحویل همزمان کالا و تسلیم ثمن معامله دارد به کار گرفته شد، با این تفاوت که در این مکانیزم یک بانک واسط بین خریدار و فروشنده قرار دارد. سپس روش‌هایی مانند بروات اسنادی، و پرداخت حواله بانکی نیز برای رفع احتیاجات طرفین معامله به این روش‌ها افزوده گردید. البته بانک‌های ایران با توجه به وجود تحریم‌ها از سوی کشورهای اروپایی و غربی علیه نظام بانکی ایران و با توجه به بالا بودن ریسک کشوری، ریسک سیاسی، ریسک انتقال ارز، خطر قطع رابطه تجاری، ریسک نوسان (تبدیل) نرخ ارز در سال‌های اخیر به ویژه پس از شدت گرفتن آن از سال ۱۳۹۰ به بعد، هنوز به فکر انجام مسئولیت اجتماعی خود در قبال مشتریان شرکتی نیستند. لذا هدف از تحقیق پیش و رو بررسی به‌کارگیری روش پرداخت مناسب بین‌المللی است که با توجه به تحریم‌های موجود روشی بهینه و متناسب با نیاز مشتریان شرکتی بانک‌های ایرانی محسوب گردد، و از طرفی مسئولیت اجتماعی بانک‌ها نیز در قبال مشتریان و جامعه انجام گردد. در یک اقتصاد بدون تحریم به طور سنتی صادرکنندگان اغلب معاملات خود را با اعتبار اسنادی ارائه شده توسط بانک‌ها تسویه می‌کنند، به‌ویژه در هنگام فروش به مقاصد پرخطر یا هنگام تعامل با شرکای تجاری جدید (Niepmann & Eisenlohr, 2017, 338-339). در شرایط عادی و شرایطی عدم وجود تحریم، اعتبارات اسنادی به عنوان یک مکانیزم پرداخت و سند معتبر بانکی به طرفین قرارداد یا بیع بین‌المللی این اطمینان را می‌دهد که معامله آنها با واسطه بانک‌های کارگزار، جریان طبیعی خود را طی خواهد نمود (برزرگر و همکاران، ۱۴۰۰، ۳-۲)، که این پژوهش به دلیل شرایط خاص کشور درصدد بررسی روش‌های جایگزین پرداخت بین‌الملل در شرایط تحریم می‌باشد.

باگسترش فناوری اطلاعات و حرکت به سوی اقتصاد جهانی، کسب و کارهای دارای مخاطره جدید بین‌المللی

شرکت‌های بزرگ برای ادامه حیات، نقش کارآفرینی خود در اقتصاد کشور و ادامه چرخه تولید کالاها نیاز به واردات مواد اولیه چرخه تولید از خارج از کشور داشته و دارند، ازاینرو خرید کالا و مواد اولیه در شرایط تحریم نظام مالی ایران همواره از دغدغه‌های تولیدکنندگان و کارآفرینان عرصه تولید کشور می‌باشد. کارآفرینی نقش بسیار مهمی در اقتصاد کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته دارد و در احیا و توسعه اقتصاد مؤثر است (Rietveld & et, 2016, 84). لذا یکی از خدمات مهمی که بانک‌ها به مشتریان شرکتی خود ارائه می‌دهند، خدمات پرداخت بین‌المللی است که این پرداخت‌ها بر اساس چهار روش «حساب باز»، «پیش‌پرداخت»، «وصول‌ها» و «اعتبار اسنادی» می‌باشد. روش‌های پرداخت ثمن معامله، برای به حداقل رسانیدن خطر عدم پرداخت و یا عدم تحویل کالای بازرگانی بعد از تحویل کالا یا پرداخت وجه معامله، در طول تاریخ بازرگانی بین کشورهای تحولاتی را پشت سر گذاشته است. تا اواخر قرن هجدهم، داد و ستد جهانی روشی ثابت و ابتدایی داشت، خریدار یا نماینده او شخصاً به فروشنده مراجعه می‌کرد و با پرداخت ثمن به صورت نقد، کالا را تحویل می‌گرفت و با خود حمل می‌کرد. به این ترتیب هیچ یک از طرفین در معرض عهد شکنی و نقض عهد توسط طرف دیگر قرار نمی‌گرفتند و هیچ خطری پرداخت وجه یا تحویل کالا را تهدید نمی‌کرد. انقلاب صنعتی اروپا و امریکا، در تجارت بین‌المللی نیز انقلابی به جود آورد، در میان تعییرات زیادی که در روش پرداخت ثمن و تحویل کالا در دنیا بوجود آمده، یکی از این تحولات درک فلسفه مزیت رقابتی^۱ و مزیت مطلق^۲ بود که در اجرای این فلسفه، ضرورت مداخله اشخاص و موسسات مختلف در حمل و نقل کالا از یک طرف و پرداخت ثمن از طرف دیگر را ضرورت بخشید، به همین دلیل امکان اعمال روش ابتدایی ثمن معاملات را غیر عملی نمود. به منظور حل مشکل، در ابتدا روش‌های پرداخت داخلی در تجارت بین‌المللی نیز مورد استفاده قرار گرفت

کاربردتری مانند روش "پیش پرداخت" و "روش حساب باز" هدایت نمایند. البته باید توجه داشت که روش حواله ارزی که شامل روش پیش پرداخت و روش حساب باز می‌گردد، چند سالی هست دارای مقررات متحدالشکل به نام «تعهد پرداخت بانکی»^۷ گردیده است. از طرفی نیز دلایلی مانند سرعت اطلاعات، کوتاه شدن فواصل و رقابت راه حل‌های نوآورانه‌ای را در معاملات تجاری بین‌المللی به ارمغان آورده است. دلایل سنتی که اکثر بازرگانان تمایل خود را به استفاده از اعتبار اسنادی^۸ در مقایسه با تعهد پرداخت بانکی دارند، این پتانسیل را دارد که با عمل موثر به عنوان یک اعتبار اسنادی خودکار، با گذراندن فرآیند آزاردهنده مدیریت اسناد و مبادله درگیر در یک اعتبار اسنادی سنتی با جایگزینی بسیار سریعتر و آسان‌تر، دنیای مالی تجارت را تغییر دهد & SUSMUS (ANGIC, 2015, 321).

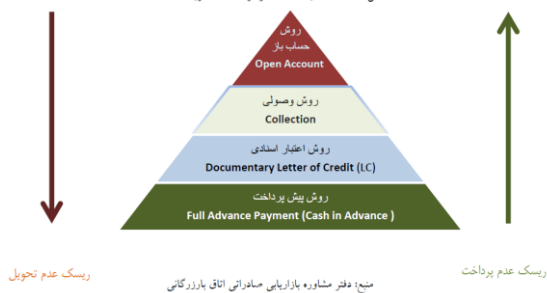
همانطور که قبلاً هم بیان شد، بیشترین ریسک از منظر فروشنده در خصوص عدم پرداخت وجه معامله پس از تحویل کالا به خریدار به وجود خواهد آمد، یعنی روش پرداخت "حساب باز"، و همچنین برای خریدار نیز بیشترین ریسک در روش پرداخت "پیش پرداخت" وجود دارد، زیرا ممکن هست فروشنده پس از دریافت ثمن معامله کالا را به بازرگان یا کارآفرین ایرانی تحویل ندهد. همه این موارد در خصوص صادرات کالا نیز برای کارآفرینان ایرانی وجود دارد، باتوجه به اینکه تخصص اصلی یک کارآفرین احتمالاً خلق و ابداع محصولات و خدمات و سپس صادرات مازاد این کالا و خدمات به خارج از کشور می‌باشد، احتمال دارد خریدار خارجی تقاضای پرداخت وجه کالا پس از مالکیت کالا را نماید، لذا همواره ریسک عدم پرداخت وجه برای کارآفرینان صادرکننده کالا و خدمات ایرانی وجود خواهد داشت.

همانطور که در شکل شماره ۱ نیز مشاهده می‌گردد، روش خرید "حساب باز" (یا خرید نسبی)^۹ به علت تحویل کالا و خدمات به فروشنده و سپس دریافت ثمن معامله دارای بیشترین ریسک برای فروشنده بوده، لذا کارآفرینان

در حال اهمیت یافتن روزافزونی می‌باشند. از طرفی گسترش بین‌المللی به یکی از پیش‌نیازهای مهم در بقا، رشد و رقابت پذیری شرکت‌های کارآفرینانه تبدیل گشته است (یداللهی فارسی، ۱۳۹۲، ۱). بهبود فناوری‌های موجود به کاهش هزینه واسطه‌گری منجر می‌شود. ویژگی‌های مدل تحقیقاتی آقای رُمکوا نشان می‌دهد که نمایندگان همیشه زمانی که خدمات واسطه نسبتاً گران هستند، از پول استفاده می‌کنند. همانطور که اقتصاد رشد می‌کند، نسبت مصرفی که باید به واسطه‌ها پرداخت شود نیز کاهش می‌یابد و نمایندگان از پول نقد به مصرف اعتباری تغییر رویه می‌دهند (Hromcová, 2008, 2851-2852). بررسی علل و عوامل وقوع بحران ارزی نشان می‌دهد که عوامل داخلی از جمله سیاست‌های کلان اقتصادی، ساختار اقتصادی کشور و میزان استقلال بانک مرکزی و همچنین عوامل خارجی مانند محیط اقتصاد بین‌الملل و انواع تحریم‌ها و تهدیدات اقتصادی می‌توانند موجب بروز بحران‌های ارزی شوند (قزلباش و همکاران، ۱۳۹۹، ۴). لذا ضرورت دارد شرکت‌های کارآفرین کشور برای حل مشکلات پرداخت و دریافت وجوه واردات و صادرات به روش‌های نوآورانه روی آورند. در دهه‌های اخیر، رقابت شدید میان سازمان‌ها و تغییر در حوزه‌های صنعتی، سازمان‌ها و شرکت‌ها را مجبور ساخته است که به‌طور پیوسته از نوآوری و کارآفرینی استفاده کنند تا توان رقابتی خود را حفظ نمایند (مددی و همکاران، ۱۳۹۲-۳۹).

مطلوب بودن شیوه‌های پرداخت بین‌المللی مانند اعتبار اسنادی و بروات اسنادی که دارای مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادیⁱⁱⁱ و مقررات متحدالشکل بروات وصولی^{iv} نیز می‌باشد، در واقع شیوه پرداخت ثمن معامله و دریافت کالا تحت مقررات قانونی قرار می‌گیرد، به دلیل وجود تعهد پرداخت از طریق انجام پیام سوئیفتی به صورت برگشت ناپذیر، برای بانک‌های ایرانی در شرایط تحریم مورد تردید قرار گرفته است، این امر باعث گردیده بانک‌ها بطور ضمنی مشتریان را به سوی استفاده از شیوه‌های کم

مالی ایران موضوع با اهمیت انتخاب روشی است که کارایی لازم در شرایط تحریم را داشته باشد. شکل شماره ۱ - ریسک از منظر فروشنده و خریدار

بررسی ادبیات

در پژوهشی با عنوان "بررسی روش‌های پرداخت ثمن در تجارت بین‌الملل به استثنای اعتبارات اسنادی" سؤال اصلی پژوهشگر این است که در قلمرو تجارت بین‌الملل، بهترین روش پرداخت جهت جایگزینی اعتبارات اسنادی در زمان تحریم‌های اقتصادی کدام است؟ سپس بیان نموده اگر بخواهیم به چند نمونه از این روش‌ها اشاره کنیم، می‌توان گفت: «پیش‌پرداخت» نقدی توافقی است که به‌موجب آن خریدار مطابق عقد بیع و جوهی را پیش از ساخت، تدارک یا ارسال کالای موضوع قرارداد به حسابی در دسترس بائع واریز می‌کند. در شیوه پرداخت «حساب باز» نیز ابتدا فروشنده کالاها را ارسال کرده یا خدمات را انجام داده و سپس فاکتور فروش vi و سایر اسناد vii را به خریدار تسلیم می‌کند و متعاقباً خریدار نسبت به پرداخت مبلغ قرارداد اقدام می‌کند، البته باید توجه داشت این نوع خرید با توجه به اعتبار خریدار و اعتبار کشوری خریدار با توجه به مبحث انواع ریسک‌ها که در همین مقاله مطرح گردید از چند روز تا گاهی چند ماه یا سال حساب باز تلقی می‌گردد. با توجه به اینکه در زمان حاضر کشور ما در شرایط تحریمی قرار دارد به نظر می‌رسد که استفاده از روش حساب باز، در زمان وجود تحریم‌های اقتصادی بتواند راهگشا باشد. همچنین ظهور و رشد روش‌های الکترونیکی پرداخت نیز در سال‌های اخیر بسیار چشمگیر بوده است که به آن نیز پرداخته خواهد شد (دلدار احمد و

ایرانی در صورت استفاده از این روش پرداخت در زمان فروش کالا و خدمات بصورت فرا مرزی، بیشترین ریسک را متحمل می‌گردند، زیرا با توجه به سپردن تعهد بازگشت ارز از سال ۱۳۹۸ به بعد نه تنها در خطر عدم پرداخت وجه معامله از سوی فروشنده خارجی خواهند بود، بلکه در صورت عدم بازگشت ارز به کشور باید پاسخگوی مراجع نظارتی مانند بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک عامل ایرانی ظهنویسی‌کننده اسناد حمل کالا و سازمان تعزیرات حکومتی خواهند بود. در مقابل روش پیش پرداخت که تمام یا بخش عمده وجه معامله را دریافت و سپس به صادر کردن کالا می‌پردازد کمترین ریسک را برای کارآفرینان ایرانی دارد. در مقابل نیز روش پیش پرداخت بیشترین ریسک را برای شرکت خریدار یا کارآفرین ایرانی دارد، زیرا فروشنده خارجی ابتدا وجه معامله را دریافت و سپس اقدام به ارسال کالا یا خدمات خواهد نمود. در این روش نیز کارآفرین ایرانی تعهدات لازم در خصوص ترخیص کالا را بر عهده گرفته، لذا با تخصیص ارز از نظام بانکی یا سامانه نیما احتمال خروج ارز و عدم ورود کالا یا خدمات به ایران به‌ویژه در شرایط تحریم وجود دارد، در صورت وقوع چنین امری کارآفرین باید پاسخگوی مراجع نظارتی مانند بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک عامل ایرانی صادرکننده کد رهگیری اعلامیه تامین ارز و سازمان تعزیرات حکومتی باشد. البته روش اعتبار اسنادی و حتی بروات وصولی با توجه به وجود مقررات نظارتی بین‌المللی نظیر مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی و مقررات متحدالشکل بروات وصولی و وجود ابزاری نظیر پیام سوئیفتی گشایش و دستور وصولی در موضع قوی‌تری وجود دارند، لذا استفاده از این روش‌های پرداخت با توجه به تحریم‌های نظام بانکی کمی مورد تردید بازرگانان و کارآفرینان قرار گرفته است. لذا ضرورت دارد کارآفرینان و شرکت‌های بازرگانی فعال در عرصه بین‌الملل قبل از واردات و صادرات به بررسی روش پرداخت بین‌الملل متناسب با تحریم توجه نموده تا بهترین روش پرداخت را با توجه به تحریم‌ها انتخاب نمایند، زیرا در شرایط تحریم

همکاران، ۱۴۰۰، چکیده متن). البته به هیچ وجه نمی‌توان به پتانسیل دو نهاد یعنی انتقال‌دهندگان پول با استفاده از مفهوم مدیریت دارایی خارجی (تراستر) i^x و ارزهای دیجیتال x و نقش آنها در تصفیه مالی بین‌المللی xi بی‌توجه بود.

در تحقیق قزلباش و همکاران نیز بررسی علل و عوامل وقوع بحران ارزی نشان داده که عوامل داخلی از جمله سیاست‌های کلان اقتصادی، ساختار اقتصادی کشور و میزان استقلال بانک مرکزی و همچنین عوامل خارجی مانند محیط اقتصاد بین‌الملل و انواع تحریم‌ها و تهدیدات اقتصادی می‌توانند موجب بروز بحران‌های ارزی شوند. عدم وجود سیاست‌گذاری بلندمدت ارزی، مشکلات و آسیب‌های ناشی از ساختار بازار ارز، فقدان یا ضعف برخی از راهبردهای ضروری کنشگر در مدیریت بازار ارز، فقدان برخی ابزارها یا ضعف‌های موجود در ابزارهای مورد استفاده در نظام ارزی ایران و عدم استقلال و انفعال سیاست‌گذار ارزی نسبت به مدیریت پویای ارزی سبب ناکارایی سیاست‌های مدیریت بازار ارز شده‌اند (قزلباش و همکاران، ۱۳۹۹، ۶).

در پژوهش آقای خدایانه و همکاران با موضوع "شناسایی موانع نهادی توسعه کارآفرینی منطقه ای در ایران (رویکردی انتقادی به نظام تاریخی سیاست‌گذاری کارآفرینی)" بیان نموده، کارآفرینی با تبدیل چالش‌ها و مسایل به فرصت‌هایی چون افزایش نرخ اشتغال و درآمد، کاهش جرایم ناشی از بیکاری و فقر و همچنین افزایش خودکفایی به تاثیرگذاری در جوامع پرداخته است. این تحقیق با رویکرد کیفی به شناسایی موانع نهادی توسعه کارآفرینی در ایران از منظر تاریخی پرداخته و در همین راستا ۱۰ اثر مرتبط با عدم توسعه یافتگی ایران که ناظر بر نظام برنامه ریزی قبل از انقلاب اسلامی در سال ۵۷ بوده انتخاب نمودند. طبق نتایج بدست آمده ریشه اصلی عدم توسعه یافتگی کارآفرینی در ایران را بایستی در گذرگاه تاریخ بررسی نمود و مساعد نبودن محیط کسب و کار در زمان فعلی تنها دلیل عدم توسعه یافتگی کارآفرینی در

کشور نیست. در این پژوهش مهمترین موانع نهادی شناسایی شده در متون مورد بررسی در ۶ طبقه اصلی اداری، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، قانونی و مقرراتی، سیاسی و شخصی-شناختی قابل دسته‌بندی شده است که بخشی از این موانع (اداری، اقتصادی، قانونی-مقرراتی، سیاسی) در طبقه نهادهای رسمی و بخشی دیگر (اجتماعی-فرهنگی و شناختی-شخصی) در طبقه نهادهای غیر رسمی قرار می‌گیرد (خدایانه، ۱۴۰۰، ۸۸-۸۷). این نوع نگاه پژوهشگر در پژوهش حاضر در خصوص شتاب‌زدگی در تدوین مقررات، و همچنین الزام مشتریان نظام بانکی به استفاده از روش پیش پرداخت نیز مشاهده گردیده است، لذا روش پیش پرداخت همانطور که قبلاً هم در شکل شماره ۱ بیان شد، کمترین ریسک را متوجه فروشنده خارجی می‌نماید و در خصوص شرکت وارد کننده و کارآفرین ایرانی در زمان واردات کالا و خدمات بیشترین ریسک را متوجه وی می‌نماید، لذا یکی از موارد توسعه نیافتگی در کارآفرینی و تامین مواد اولیه کارآفرینان ایرانی الزام قانونی در خصوص استفاده از روش‌هایی است که بیشترین ریسک را برای آنها دارد و تامین ارز واردات از طریق نظام بانکی و سامانه نیما تنها طریق روش‌های مبتنی بر حواله انجام می‌گیرد.

در تحقیق دیگری روش پرداخت حساب باز را به این دلیل که پیش از پرداخت ثمن معامله کالاها در اختیار خریدار قرار می‌گیرد. آنرا روشی غیر مرسوم می‌دانند. ضمناً بهترین روشی که می‌تواند توازن و تعادل لازم میان منافع اقتصادی طرفین یک معامله بین‌المللی را برقرار ساخته و به طور همزمان، تضمین‌کننده حقوق هر دو طرف باشد را روش اعتبار اسنادی معرفی می‌نماید که برخلاف روش پرداخت نقدی، سبب پرداخت ثمن پیش از حمل کالا نمی‌گردد و برخلاف روش پرداخت حساب باز، فروشنده را بدون دریافت ثمن، ناچار به حمل کالا نمی‌کند و برخلاف روش وصولی اسنادی، احتمال اعاده کالاها به جهت نکول خریدار نسبت به برات صادره توسط فروشنده را افزایش نمی‌دهد. در پایان بیان می‌دارد: از همین رو است

انجمن بانکداری آمریکا و کارشناس بانکداری خرده‌فروشی، می‌گوید: «نتایج نظرسنجی ما نشان می‌دهد که بانکداری خرد برای همیشه تغییر کرده است». برای اولین بار نتایج تحقیقات نشان داده که مشتریان در تمام گروه‌های سنی سرعت و راحتی انجام تراکنش‌های بانکی خود در اینترنت را به مراجعه به شعبه یا خودپرداز محلی خود ترجیح می‌دهند. همچنین مشتریان آمریکایی به دقت و امنیت بانکداری آنلاین اعتماد دارند (Ipid, 813). لذا با توجه به ضریب نفوذ اینترنت در ایران استفاده از روش اعتبار اسنادی الکترونیکی یعنی موارد ۱ تا ۱۲ مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی الکترونیکی و همچنین مقررات متحدالشکل تعهد پرداخت بانکی بعنوان مقررات ناظر بر حوالجات بانکی نتایج مشابهی را خواهد داشت به این معنی که مشتریان بانکی با ایجاد بستر لازم برای مبادله اسناد حمل کالا قطعاً از این روش برای واردات و صادرات کالا و خدمات استفاده خواهند نمود.

در تحقیق آقای می‌هو و همکارانش^{xii} (۲۰۲۱)، با استفاده از شاخص‌های اندازه، اهرم مالی، بازگشت سرمایه‌گذاری، سن، نگهداری وجه نقد، ثبات و چند شاخص مالی دیگر در پژوهش خود به ۳ نتیجه مهم دست یافت: یک. پوشش تحلیل‌گر به طور قابل توجهی مشارکت مسئولیت اجتماعی سازمان را افزایش می‌دهد؛ دو. ساختار مالکیت، ارتباط سیاسی، حاکمیت شرکتی، و پوشش رسانه‌ای آن انجمن را تعدیل می‌کند؛ سه. یک مکانیسم محتمل این است که پوشش تحلیل‌گر با افزایش بازدید از محل سرمایه‌گذاران نهادی و بهبود کنترل‌های داخلی شرکت، مسئولیت اجتماعی سازمان را افزایش می‌دهد (Hu & et al, 2021, 26-25). بازاریابی اجتماعی یکی از مهم‌ترین فعالیت‌ها در زمینه ساخت برند در سازمان‌های مختلف به ویژه بانک‌ها محسوب می‌شود. در یک نگاه کلی می‌توان اظهار داشت که عواملی مانند حاکمیت نداشتن مشتری در بازار و بی‌تأثیر بودن تصمیمات آن‌ها در رفتار بانک‌ها، در نظر نگرفتن ملاحظات زیست محیطی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی در ارزیابی سرمایه‌گذاران،

که امروزه اعتبار اسنادی، اصلی‌ترین و متداول‌ترین روش پرداخت در حقوق تجارت بین‌الملل می‌باشد و بسیاری از حقوقدانان حتی روشهای الکترونیکی پرداخت را نیز، هم‌تراز با اعتبار اسنادی ندانسته و شیوه پرداخت بر اساس اعتبار اسنادی را بهترین نوع پرداخت بین‌المللی می‌دانند (فتیحی و همکاران، ۱۳۹۹، ۶).

در پژوهش آقای زارع دهقانانی نیز اعتبارات اسنادی به عنوان روش تسهیل پرداخت‌های بین‌المللی، تضمین و تعهد مشروط پرداخت بانک خریدار (بانک گشاینده اعتبار) به فروشنده (مقاضی اعتبار) در نظر گرفته شده است. از این حیث، اعتبارات اسنادی را می‌توان متداول‌ترین شیوه پرداخت قیمت کالاها در تجارت بین‌الملل تلقی کرد. از آنجا که در عملیات اعتبار اسنادی، وصول وجه اعتبار منوط به انطباق اسناد ارائه شده می‌باشد، تبیین معیار حاکم بر انطباق اسناد به منظور عملکرد مطلوب اعتبارنامه‌ها و ایجاد امکان پیش‌بینی نتیجه واحد از طریق یک رویه یکنواخت برای کلیه طرف‌های درگیر در عملیات اعتبار اسنادی، امری ضروری می‌نماید. در نتیجه می‌توان گفت کارآمدترین ضابطه برای تصمیم‌گیری در خصوص انطباق، ارائه نظریه انطباق دقیق می‌باشد؛ باین حال، در خصوص تفسیر این دکرین باید توجه داشت که انطباق دقیق لزوماً مستلزم تطبیق تصویر آینه‌ای و تحت اللفظی اسناد با شرایط اعتبار نیست، بلکه مغایرت‌های فاقد اهمیت و بدیهی که ریسکی برای اشخاص درگیر در معامله اعتباری ایجاد نمی‌کند، سبب مغایرت ارائه نخواهد شد (زارع دهقانانی، ۱۳۹۹، ۱).

در پژوهش انجمن بانکداری آمریکا برای اولین بار در سال ۲۰۰۹ مشخص گردید ۲۵ درصد از مشتریان بانکداری برخط را بعنوان روش مورد علاقه خود نام بردند. با این حال، برای اولین بار بزرگسالان بالای ۵۵ سال نیز آن را روش بانکی ترجیحی خود می‌نامند. پیش از این مطالعه، مراجعه به شعبه محبوب‌ترین روش بود و پس از آن دستگاه‌های خودپرداز (American Bankers Association, 2021, 811)، نسا فدیسی، مشاور ارشد

فرضیه‌ها

۱. کارگزاران خارجی در شرایط تحریم باتوجه به بازاریابی اجتماعی برای پرداخت‌های مشتریان شرکتی و کارآفرینان نظام بانکی ایران از روش «حساب باز» استفاده می‌کنند.
 ۲. کارگزاران خارجی در شرایط تحریم باتوجه به بازاریابی اجتماعی برای پرداخت‌های مشتریان شرکتی و کارآفرینان نظام بانکی ایران از روش «پیش پرداخت» استفاده می‌کنند.
 ۳. کارگزاران خارجی در شرایط تحریم باتوجه به بازاریابی اجتماعی برای پرداخت‌های مشتریان شرکتی و کارآفرینان نظام بانکی ایران از روش «وصولی‌ها» استفاده می‌کنند.
 ۴. کارگزاران خارجی در شرایط تحریم باتوجه به بازاریابی اجتماعی برای پرداخت‌های مشتریان شرکتی و کارآفرینان نظام بانکی ایران از روش «اعتبار اسنادی» استفاده می‌کنند.
- لذا گزاره‌های نهایی تحقیق نیز بشرح زیر است:
- (۱) شناسایی مشکلات کنونی روش‌های پرداخت بین‌المللی برای مشتریان شرکتی نظام بانکی با تکیه بر بازاریابی اجتماعی.
 - (۲) اولویت‌بندی ارائه خدمات پویا برای مشتریان شرکتی و کارآفرینان در روش پرداخت بین‌المللی که با شرایط تحریم و مسئولیت اجتماعی بانک‌ها سازگاری بیشتری دارد.

روش تحقیق

پس از اخذ نظر خبرگان و نیز بررسی پیشینه پژوهش، مؤلفه‌های اصلی پژوهش مشخص گردید. سپس مطالعه در جامعه‌ای با حضور تمامی ۳۲ نفر از کارشناسان ارزی منتخب نظام بانکی انجام شد. به دلیل حجم کم بخش اول جامعه آماری، از روش نمونه‌گیری استفاده نشد. پژوهش حاضر با نگاهی به گردآوری داده‌ها و بررسی اهداف پژوهش از جنبه‌های مختلف، می‌تواند یک پژوهش توصیفی و کاربردی محسوب شود. برای جمع‌آوری داده‌ها از روش کتابخانه‌ای (نظر خبرگان، مراجعه به کتب، مقالات، کتابخانه‌ها و...) و کار میدانی (پرسشنامه) استفاده شد. برای جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای شامل ۲۴ سوال طراحی شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از نرم افزار

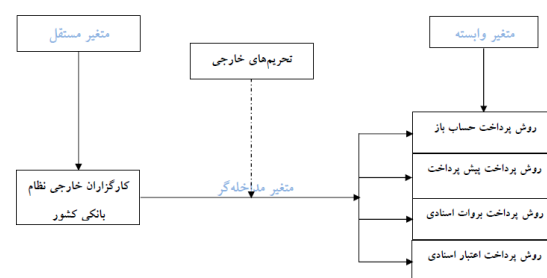
رقابتی نبودن شرایط بازار و عدم انجام اقدامات مؤثر توسط بانک‌ها برای مسئولیت پذیری سهامداران و عدم امکان جایگزینی روش‌های نوین غیراجباری با قوانین و مقررات دست و پاگیر در کاهش مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمان‌ها به خصوص بانک‌های ایرانی مؤثر بوده اند (Pengji & Carthy, 2020, 45-46).

مدل مفهومی تحقیق

با توجه به فرضیه‌های تحقیق، برای درک بهتر مدل متغیرهای مدل به صورت زیر ارائه گردیده است. کارگزاران خارجی، روش‌های پرداخت قابل قبول پویا کارگزاران خارجی با تکیه بر بازاریابی اجتماعی و همچنین مقررات بین‌المللی (شامل یو سی پی ۶۰۰، یو آر سی ۵۲۲ و یو آر بی پی ۷۵۰) و رابطه دوسویه آن با مشتریان شرکتی متغیر مستقل در نظر گرفته شده است، زیرا انتخاب یا عدم انتخاب مشتریان شرکتی و همچنین استفاده یا عدم استفاده از هر یک از مقررات طبق این مقررات یا شیوه عرفی تجارت، امری اختیاری و در حوزه تصمیم‌گیری طرفین معامله می‌باشد. در این تحقیق شرایط تحریم یک متغیر مداخله‌گر است. روش‌های پرداخت «پیش پرداخت»، «اعتبار اسنادی»، «بروات وصولی» و «حساب باز» نیز متغیرهای وابسته تحقیق در نظر گرفته شده است، زیرا باتوجه به سایر متغیرهای تحقیق یکی از این روش‌های پرداخت بین‌الملل در اولویت انتخاب قرار خواهد گرفت.

شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق- متغیرهای وابسته و

مستقل و مداخله‌گر در تحقیق

۱۸۸	۶	کمتر از ۵	سابقه کار
۳۷.۵	۱۲	May-۱۰	
۴۳.۷	۱۴	بیشتر از ۱۰	
۱۵.۶	۵	فعالیت در بخش مرتبط با بخش ارزی	پست سازمانی
۸۴.۴	۲۷	فعالیت مستقیم در بخش ارزی	
۱۰۰	۳۲	مجموع هر بخش به تعداد فراوانی و درصد	

تجزیه و تحلیل داده‌ها

آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^{xv}

آمار پارامتریک مستلزم پیش فرض‌هایی در مورد جامعه‌ای است که از آن نمونه‌گیری انجام شده است. به عنوان مهمترین پیش فرض در آمار پارامتریک فرض می‌شود که توزیع جامعه نرمال است اما آمار ناپارامتریک مستلزم هیچگونه فرضی در مورد توزیع نیست. فنون آمار پارامتریک شدیداً تحت تأثیر مقیاس سنجش متغیرها و توزیع آماری جامعه است. اگر متغیرها از نوع اسمی و ترتیبی بوده حتماً از روشهای ناپارامتریک استفاده می‌شود. اگر متغیرها از نوع فاصله‌ای و نسبی باشند در صورتیکه فرض شود توزیع آماری جامعه نرمال یا بهنجار است از روشهای پارامتریک استفاده می‌شود در غیراینصورت از روش‌های ناپارامتریک استفاده می‌شود (حافظ نیا، ۱۴۰۰، ۱۳۶). برای بررسی نرمال بودن مولفه‌های ابعاد الگو از آزمون کلموگروف اسمیرنوف استفاده گردید و در تمامی آزمون‌ها، فرضیه آماری به صورت زیر می‌باشد.

H0: داده‌ها نرمال هستند (داده‌ها از جامعه نرمال آمده‌اند)

H1: داده‌ها نرمال نیستند (داده‌ها از جامعه نرمال نیامده‌اند)

جدول شماره ۳: نتایج به کارگیری آزمون کولموگروف

اسمیرنوف

Sig	Kolmogorov-Smirnov Z	Most Extreme Differences			متغیرهای تحقیق
		Negative	Positive	Absolute	
۰.۲۹۵	۰.۹۷۸	۰.۱۲۲-	۰.۱۷۳	۰.۱۷۳	۱-روش پرداخت حساب باز
۰.۱۷۸	۱.۱۰۰	۰.۱۴۹-	۰.۱۹۴	۰.۱۹۴	۲-روش پرداخت پیش پرداخت

SPSS نسخه ۱۹ آن استفاده شد. از کارشناسان حوزه پرداخت بین‌الملل خواسته شد تا روایی پرسشنامه‌ها را ارزیابی کنند. برای این منظور پرسشنامه‌ها در اختیار برخی از اساتید و صاحب نظران حوزه پرداخت بین‌الملل قرار گرفت و پس از اعمال اصلاحات و تایید آن‌ها، پرسشنامه‌ها در اختیار نمونه‌ها قرار گرفت. برای تعیین پایایی پرسشنامه‌ها نیز از تکنیک آلفای کرونباخ استفاده شد. بدین منظور ۸ نفر به صورت تصادفی (از میان نمونه‌های آماری) انتخاب و پرسشنامه در اختیار آنها قرار گرفت، مقادیر آلفای کرونباخ^{xiii} برای همه متغیرها محاسبه شد:

جدول شماره ۱: نتایج پایایی

متغیرها	آلفای کرونباخ
کل پرسشنامه	0.823
حساب باز	0.852
پیش‌پرداخت	0.743
وصولی	0.769
اعتبار اسنادی	0.816

این مقادیر از پایایی پرسشنامه‌ها پشتیبانی می‌کنند، زیرا نتایج محاسبه شده برای آلفای کرونباخ بیش از (۰.۷) است.

بررسی توصیفی ویژگی‌های جمعیت شناختی^{xiv}

آماره‌های توصیفی به مجموعه‌ای از معیارهایی گفته می‌شود که می‌توانند مشخصات کلی از اطلاعات جمع‌آوری شده را برای پژوهشگر ارائه دهند. توجه داشته باشید از آماره‌های توصیفی نمی‌توان نتایج را به حالات کلی تعمیم داد بلکه فقط برای ارائه‌ی یک دید کلی از تحقیق از این معیارها استفاده می‌شود. در پژوهش حاضر با ارائه جداول و نمودارهای مربوطه به بررسی توصیفی مشاهدات پرداخته شده است.

جدول ۲ نتایج توصیفی ویژگی‌های دموگرافیک

جنسیت	شرح	فراوانی	
		درصد	فراوانی
مرد	مرد	۷۸.۱۳	۲۵
		۲۱.۸۷	۷
سن	کمتر از ۳۰	۳۱.۲	۱۰
	۳۰-۴۰	۴۶.۹	۱۵
	بیشتر از ۴۰	۲۱.۹	۷
تحصیلات	دیپلم و فوق دیپلم	۳.۱	۱
	لیسانس و فوق لیسانس	۳۱.۳	۱۰
	دانشجوی دکترا یا دکترا	۶۵.۶	۲۱

برای رتبه بندی عوامل تحقیق از تکنیک آنتروپی استفاده شد. آنتروپی یکی از مفاهیم کاربردی در علوم اجتماعی، فیزیکی و تئوری اطلاعات و از طرفی یکی از تکنیک‌های تصمیم‌گیری چند معیاره برای محاسبه وزن معیارها می‌باشد. این تکنیک نیازمند ماتریسی بر مبنای معیار و گزینه می‌باشد. در صورتیکه داده‌های ماتریس تصمیم‌گیری مشخص باشد، می‌توان از تکنیک آنتروپی برای ارزیابی وزن‌ها استفاده کرد. بر این اساس، هرچه پراکندگی در مقادیر یک شاخص، بیشتر باشد، آن شاخص از اهمیت بیشتری برخوردار است (اصغرپور، ۱۴۰۰، ۲۸).

چنانچه ماتریسی، حاصل نظر خبرگان بوده و تصمیم‌گیرنده خود نیز دارای یک قضاوت ذهنی به صورت بردار برای اهمیت شاخص‌ها باشد و بخواهد آن را در وزن دهی شاخص‌ها دخیل نماید وزن‌های تعدیل شده یعنی W_j را به صورت زیر محاسبه می‌کنیم:

$$W_j = \frac{\lambda_j W_j}{\sum_{j=1}^m \lambda_j W_j}, \lambda = (\lambda_1 \lambda_2 \dots \lambda_n), \sum_{j=1}^m \lambda_j = 1$$

(فرمول الف)

شانون آنتروپی را برای هر پدیده تصادفی یک توزیع با احتمال، به صورت زیر در نظر گرفته می‌شود.

$$E = S \left(\begin{matrix} P_1 \\ P_2 \\ \vdots \\ P_m \end{matrix} \right), \sum_{i=1}^m P_i = 1$$

(فرمول ب)

و برای محاسبه آنتروپی چنین پدیده‌هایی که با توجه به عدم قطعیت اعداد درون ماتریس، شاخص‌ها را نیز شامل می‌شود، فرمول زیر را ارائه داد:

$$E_j = -K \sum_{i=1}^m [P_i \cdot \ln P_i], K = \frac{1}{\ln m}$$

(فرمول ج)

که در آن:

آنتروپی شاخص $J = E_j$ تعداد گزینه‌ها:

m مقدار احتمالی ارزش شاخص از دید

گزینه P_i i ام

۳- روش پرداخت بروات استادی	۰.۱۹۱	۰.۱۹۱	۰.۱۶۹-	۰.۱۷۹	۰.۱۹۴
۴- روش پرداخت اعتباراسنادی	۰.۱۳۳	۰.۱۳۳	۰.۱۱۷-	۰.۷۵۴	۰.۶۲۰

از آنجایی که توزیع داده‌ها غیرنرمال است، از آزمون‌های ناپارامتریک برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. همانطور که در جدول شماره ۳ مشاهده می‌شود چون مقدار سطح معنی داری در تمامی متغیرها بالاتر از مقدار خطای ۰/۰۵ می‌باشد پس فرض صفر را نتیجه می‌گیریم، یعنی متغیرهای پژوهش همگی نرمال می‌باشند.

آزمون کای اسکوئر (خی دو) χ^2 :

آزمون کای دو یا خی دو و یا مربع کای ازمونی است که فراوانی‌های مورد انتظار را با فراوانی‌های تحقیق مقایسه می‌کند تا مشخص شود آیا تفاوت معناداری بین این دو فراوانی وجود دارد یا خیر؟

جدول ۴: نتایج به کارگیری آزمون کای اسکوئر

Results	Sig	Variables
فرضیه شماره ۱ تایید شد	0.000	حساب باز
فرضیه شماره ۲ تایید شد	0.000	پیش‌پرداخت
فرضیه شماره ۳ تایید شد	0.047	وصولی
فرضیه شماره ۴ تایید شد	0.023	اعتبار اسنادی

همانطور که جدول شماره ۴ نشان می‌دهد، همه فرضیه‌های تحقیق اثبات (تایید) شده‌اند. با توجه به نتایج این آزمون اگر مقدار معناداری آزمون برای گروهی کمتر از ۰.۰۵ به دست آمده باشد، می‌توان نتیجه گرفت که بین فراوانی‌های آن گروه تفاوت معناداری وجود دارد. به عبارتی تفاوت بین فراوانی‌ها از نظر آماری تایید می‌گردد، بنابراین همه فرضیه‌های تحقیق تایید گردید (عادل آذر، ۱۴۰۰، ۱۴۶).

تکنیک آنتروپی χ^2 i :

جدول شماره ۷ نشان می دهد که روش پرداخت پرداخت بین المللی با تکیه بر بانکداری شرکتی و نقش کارآفرینان بر اساس رویکرد بازاریابی اجتماعی در شرایط تحریم است، و سپس روش پرداخت پیش پرداخت با میزان قابل توجهی نسبت به دو روش دیگر پرداخت بین المللی یعنی روش اعتبار اسنادی و روش وصولی قرار دارد.

روش رتبه بندی فریدمن^{xviii}:

در این تحقیق، به منظور اولویت بندی عوامل مدل ترسیم برای شناسایی و انتخاب روش بهینه پرداخت بین المللی با تکیه بر بانکداری شرکتی و نقش کارآفرینان بر اساس رویکرد بازاریابی اجتماعی (هدف تحقیق) است، که در این راستا از تکنیک "رتبه بندی فریدمن" استفاده گردیده است. با توجه به نرمال بودن جامعه آماری در این تحقیق از آزمون پارامتریک استفاده گردیده است. به این منظور با استفاده از نرم افزار آماری SPSS از آزمون فریدمن استفاده گردیده است.

جدول شماره ۸ آزمون آماری فریدمن

۳۲	تعداد
۸۰.۹۸۰	کاسکووار Chi-Square
۳	درجه آزادی df
۰.۰۰۰	سطح قابل پذیرش. Asymp. Sig.
	a. Friedman Test

فرضیه: تمام روش های پرداخت بین المللی دارای رتبه و اولویت برابر می باشد.
فرض صفر (H_0): روش های پرداخت بین المللی دارای اولویت برابر می باشد.
فرض مقابل (H_1): روش های پرداخت بین المللی دارای اولویت برابر نمی باشد.
نتیجه آزمون نشان می دهد، فرض صفر (H_0) مبنی بر برابری اولویت ها رد می شود، و فرض مقابل

نماد لگاریتم نپر یا لگاریتم طبیعی: \ln مقدار ثابت برای تعدیل آنتروپی بین صفر و یک: k

در ماتریس های تصمیم اصولاً $m \geq 3$ است یعنی برای کمتر از ۳ گزینه چندان مطرح نمی شود:

در این فرمول هرچقدر که E_j یعنی آنتروپی شاخص J ام به یک نزدیکتر شود تاثیر شاخص یاد شده نیز در اولویت بندی گزینه ها کاهش و به صفر نزدیک خواهد شد بنابراین چنانچه پدیده ای یا شاخصی از دید تمام گزینه ها متساوی احتمال باشد آنتروپی آن صددرصد و به یک خواهد رسید و لذا چنین شاخصی هیچ نقشی در انتخاب گزینه نخواهد داشت، که بدیهی نیز به نظر می رسد. تصور کنید ارزش شاخص هزینه در ماتریس اولیه تصمیم از دید هر سه گزینه ۲۰ واحد پول می بود. در این صورت از دید همه گزینه ها علی السویه بوده، نقشی در انتخاب هم نمی داشت. این مورد به لحاظ ریاضی در حالت کلی نیز به شرح زیر توضیح داده می شود. اگر شاخصی از دید m گزینه ارزش یکسان داشته باشد $P_i = \frac{1}{2am}$ خواهد شد. بنابراین:

$$E_j = -K \sum_{i=1}^m [P_i \cdot \ln P_i] = -\frac{1}{\ln m} [P_1 \ln P_1 + P_2 \ln P_2 + \dots + P_m \ln P_m]$$

$$= -\frac{1}{\ln m} \left[\frac{1}{m} \ln \frac{1}{m} + \frac{1}{m} \ln \frac{1}{m} + \dots + \frac{1}{m} \ln \frac{1}{m} \right] = -\frac{1}{\ln m} \left[m \left(\frac{1}{m} \ln \frac{1}{m} \right) \right]$$

$$= -\frac{1}{\ln m} \left[1 \times \ln \frac{1}{m} \right] = -\frac{1}{\ln m} [1 \times (-\ln m)] = -\frac{1}{\ln m} [-\ln m] \Rightarrow E_j = 1$$

باتوجه به وجود مقولات کیفی، وزن دهی توسط خبرگان بشرح زیر استخراج گردید.

جدول شماره ۶ وزن حاصل از نظر خبرگان

متغیر	وزن حاصل از نظر خبرگان
حساب باز	۰.۱۹
اعتبار اسنادی	۰.۳۲
روش وصولی	۰.۳۳
روش پیش پرداخت	۰.۱۶

جدول شماره ۷ نتایج به کارگیری تکنیک آنتروپی

رتبه	متغیر	وزن
۱	حساب باز	0.0913
۲	پیش پرداخت	0.1632
۳	اعتبار اسنادی	۰.۳۱۴۱
۴	روش وصولی	۰.۴۳۱۴

در مقاله حاضر سعی کردیم باتوجه به نیاز مشتریان شرکتی به انتخاب بهینه پرداخت بین‌المللی با تمرکز بر بازاریابی اجتماعی بپردازیم.

نتایج نشان داد که کارگزاری‌های خارجی در شرایط تحریم کشور ایران فقط از «پرداخت حساب باز» و «پیش‌پرداخت» استفاده می‌کنند، که اولی کاربرد بیشتری نسبت به مورد دوم دارد. با توجه به نتایج به دست آمده از تحقیق توصیه می‌گردد بانک‌ها جهت عمل به مسئولیت اجتماعی خود در قبال مشتریان و پویایی بیشتر پرداخت بین‌المللی برای مشتریان شرکتی موارد زیر را مورد بررسی قرار دهند.

- از روش‌های پرداخت بین‌المللی استفاده گردد، که مقررات بین‌المللی در حمایت آن وجود داشته باشد، مثل URBPO750 در روش پرداخت «حساب باز»، «پیش‌پرداخت» یا UCP600 در اعتبار اسنادی، و همچنین URC522 در بروات وصولی.

- توجه به نیاز مشتریان شرکتی در خصوص خدمات پرداخت بین‌المللی، و مشاوره در خصوص مقررات به‌روز مثل اینکوترمز ۲۰۲۰^{xi} و مشاوره در خصوص استفاده از این مقررات بجای اینکوترمز ۲۰۱۰ به مشتریان شرکتی و کارآفرینان

- اطلاع رسانی دقیق قوانین و مقررات تعهد پرداخت بانکی به کارکنان بخش ارزی انجام گردد، با توجه به کاربرد روش پرداخت «حساب باز» و «پیش‌پرداخت» در شرایط تحریم.

- آموزش کارکنان واحد ارزی و استفاده از روش پرداخت متناسب و استفاده از قابلیت پویایی در پرداخت بین‌المللی

- روش‌های پرداخت بین‌المللی در شرایط تحریم دچار دگرگونی بسیاری شده است، لذا در زمین مراجعه مشتریان شرکتی و کارآفرینان برای استفاده از خدمات حوزه پرداخت بین‌الملل عمل به مسئولیت اجتماعی بانک‌ها در معرفی بهترین روش پرداخت بین‌الملل ضروری است، از

(H₁) قبول می‌شود، یعنی روش‌های پرداخت بین‌المللی دارای اولویت بشرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول شماره ۹ رتبه بندی میانگین

متغیر	رتبه بندی میانگین
روش پرداخت حساب باز	۳.۵۳
روش پرداخت پیش‌پرداخت	۳.۴۷
روش پرداخت بروات اسنادی	۱.۳۸
روش پرداخت اعتبار اسنادی	۱.۶۲

با توجه به جدول شماره ۹ روش پرداخت حساب باز با میانگین ۳.۵۳ دارای اولویت بیشتری نسبت به روش پرداخت پیش‌پرداخت با میانگین ۳.۴۷ می‌باشد، به این ترتیب با توجه به یافته‌های تحقیق روش پرداخت حساب باز دارای اولویت بالاتری نسبت به سایر روش‌های پرداخت می‌باشد و کارگزاران بانک مسکن تمایل بیشتری جهت استفاده از این روش در شرایط کنونی تحریم دارند. با توجه به تکنیک فریدمن روش پرداخت اعتبار اسنادی که خود روش مناسبی جهت انتقال ارز در شرایط غیر تحریم می‌باشد، نسبت به روش پرداخت بروات اسنادی دارای اولویت بالاتری است، زیرا دارای میانگین ۱.۶۲ درمقابل میانگین ۱.۳۸ روش پرداخت بروات اسنادی می‌باشد.

نتیجه گیری و پیشنهادات:

برای ارائه خدمات پرداخت بین‌الملل به مشتریان شرکتی بانک ارائه بهترین و مناسب‌ترین روش پرداخت در تجارت بین‌المللی یک عملکرد بسیار مهم است، که علاوه بر پویایی روش پرداخت بین‌الملل موجب عمل به مسئولیت اجتماعی بانک در قبال مشتریان شرکتی و جامعه نیز خواهد گردید. از سوی دیگر، ایمنی فعالیت تجاری که توسط واردکننده یا صادرکننده انجام می‌شود، کاملاً با شرایط پرداخت مرتبط با عملکرد کارگزاران خارجی در شرایط تحریم مرتبط است. در نتیجه تحولات در زندگی تجاری بین‌المللی، راه حل‌های نوآورانه جدیدی پدید آمده است. بانک‌ها باید این تحولات را از نزدیک دنبال کنند و راه حل‌های مناسب را برای فعالیت‌های تجاری خود اعمال کنند.

• طراحی زیرساخت مناسب جهت مبادله الکترونیکی اسناد در قالب مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی الکترونیکی و مقررات متحدالشکل تعهدپرداخت بانکی بعنوان مقررات روش‌های حواله بازرگانی

شاید بانک‌های ایرانی در شرایط کنونی استفاده از موارد بالا را در کوتاه مدت مقرون به صرفه تشخیص ندهند و یا هزینه کوتاه مدت آنرا بیشتر از سود آن تشخیص دهند، ولی عمل به این نوع خدمات‌رسانی به مشتریان شرکتی و به‌ویژه کارآفرینان علاوه بر عمل نمودن بانک‌ها به وظیفه بازاریابی اجتماعی و مفهوم مسئولیت اجتماعی، موجب تقویت رابطه بلندمدت مشتریان نظام بانکی گردیده و می‌توان ادعا نمود وفاداری مشتریان شرکتی و کارآفرینان را به نظام بانکی تقویت خواهد نمود، لذا لزوم نگاه بلند مدت به امر سودآوری در برخی موارد مانند تاسیس شعب بانکی در کشورهای دارای حجم تجارت بالا و یا انعقاد قرارداد با صرافی‌ها و نیز استفاده از حساب انتقالی بانک‌ها در کشور ثالث به نفع مشتریان ایرانی امری ضروری به نظر می‌آید، و علاوه بر سودآوری بلند مدت، مطمئناً موجبات عمل به مسئولیت اجتماعی بانک‌ها را فراهم خواهد ساخت.

v. URBPO750- ICC Uniform Rules for Bank

Payment Obligations-

این مقررات حاصل نشریه ۷۵۰ اتاق بازرگانی بین‌المللی می‌باشد، این مقررات در همه انواع روش‌ها بویژه روش پیش پرداخت و حساب باز کاربرد دارد، و بازرگانان می‌توانند اسنادتجاری کالا شامل بارنامه/ راه‌نامه، سیاهه تجاری، گواهی مبداء، لیست بسته‌بندی، گواهی بازرسی و ... را از این طریق معامله نمایند.

vi. Letter of Credit- L/C

vii. Commercial Invoice

viii. Shipping Document

ix. Trustee

x. Digital currency

این روش‌های جدید پرداخت متناسب با شرایط تحریم بشرح زیر توسط نظام بانکی قابل ارائه هست:

• پرداخت نقدی از طریق حوله T/T Telegraphic Transfer

• پرداخت از طریق کارگزاری‌های ایرانی در خارج از کشور Brokerage of Iranian Banks

• پرداخت از طریق بانک‌های خارجی در ایران Brokerage of International Banks

• انعقاد قرارداد با صرافی‌ها Currency Exchangers

• انعقاد قرارداد با شرکت‌های حمل و نقل خارجی در ایران

• انعقاد قرارداد با شرکت‌های خارجی دارای دفتر کار در ایران

• پرداخت از طریق بازارچه مرزی

• قرارداد با افراد ایرانی مقیم در خارج یا افراد معتمد خارجی در خارج از کشور

• بازنمودن حساب به اسم افراد مقیم یا شهروند در خارج از کشور

• ایجاد شعب بانکی در خارج از کشور

• حضور مستقیم برای خرید و فروش

• ایجاد حساب مشترک امانی بین خریدار و فروشنده

• حساب انتقالی در کشور ثالث

• استفاده از حساب‌های تهاتری و وجوه‌گردانی بانک مرکزی

i. Competitive advantage

ii. Absolute advantage

iii. UCP600- ICC Uniform Rules for Documentary Credits

این مقررات حاصل نشریه ۶۰۰ اتاق بازرگانی بین‌المللی می‌باشد، این مقررات در خصوص اعتبارات اسنادی بین‌المللی و داخلی کاربرد داشته و مقررات ناظر بر آن محسوب می‌گردد.

iv URC522- ICC Uniform Rules for Collections

این مقررات حاصل نشریه ۵۲۲ اتاق بازرگانی بین‌المللی می‌باشد، این مقررات در خصوص بروات وصولی کاربرد داشته و مقررات ناظر بر آن محسوب می‌گردد.

- xi. International Financial Liquidation
 xii. May Hu, Wanfang Xiong & ChengXu
 xiii. Cronbach's alpha
 xiv. Demographic
 xv. Kolmogorov-Smirnov Test
 xvi. Chi-square
 xvii. Entropy technique
 xviii. Friedman test
 xix. International Commercial Terms (Incoterms)-
 Firmenkundengeschäft
- منظور از اینکوترمز "اصطلاحات بازرگانی بین‌الملل و داخلی" است که منظور از بیان آن استفاده بازرگانان از یک عبارت سه حرفی برای بیان کلیه مسئولیت، هزینه و تعهدات و سایر وظایف ده‌گانه طرفین معامله در تحویل کالا محسوب می‌گردد. مثلاً: FOB BandarAbbas یعنی تحویل روی عرشه در کشور خریدار (اینجا بندر عباس ایران)، هزینه کرایه تا مقصد پرداخت شده، ریسک از بند مبداً مثلاً در شانگهای چین به خریدار ایرانی منتقل گردیده است.

منابع:

- آذر، عادل؛ مؤمنی، منصور، (۱۳۹۸)، "آمار و کاربرد آن در مدیریت"، تهران، چاپ بیست و ششم، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، ص ۱۴۶
- اصغری‌پور، محمد جواد (۱۴۰۰)، "تصمیم‌گیری چند متغیره، تهران، چاپ هجدهم، انتشارات دانشگاه تهران، ص ۲۸
- حافظ‌نیا، محمدرضا، (۱۴۰۰)، "مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی"، تهران، انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، ص ۱۳۶
- خالد، دلدار احمد؛ تقی‌لو، فرامرزی؛ ایزدی، رجب (۱۴۰۰)، "بررسی روش‌های پرداخت ثمن در تجارت بین‌الملل به استثنای اعتبارات اسنادی"، پایان‌نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی دانشگاه کاشان، چکیده
- خداپناه، ب.، و مرادی، م.، و پاداش، ح.، و سخدری، ک. (۱۴۰۰). "شناسایی موانع نهادی توسعه کارآفرینی منطقه ای در ایران (رویکردی انتقادی به نظام تاریخی سیاست‌گذاری کارآفرینی)". پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، ۲۱(۴)، ۸۷-۱۱۱. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=568034>
- دنتون، جان دابلیو اچ. (۲۰۲۰)، "اینکوترمز ۲۰۲۰"، ترجمه محمد صالح ذوقی و مجید زند میر آلاوند، چاپ دوم، تهران، انتشارات جنگل، کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل، صص ۲۸/۱۴۲-۱۳۴

- زارع دهقانانی، فرزاد؛ خادم‌ان، محمود؛ نیک‌فرجام، کمال (۱۳۹۹)، "اصل مطابقت اسناد در اعتبارات اسنادی با نگاهی به ucp ۶۰۰ و ucc آمریکا" پایان‌نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد، دانشکده حقوق قضایی، دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری / ص ۱
- فتحی، ابراهیم؛ جلالی، محمدفریدین؛ مشفق، مژگان (۱۳۹۹)، "روش‌های پرداخت ثمن در تجارت بین‌الملل"، پایان‌نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل / ص ۶
- قرلباش، محمد؛ صالح آبادی، علی، کیانی‌راد، مینو (۱۳۹۹)، "آسیب شناسی سازوکارهای مدیریت بازار ارز در بحران ارزی سال ۱۳۹۷ با تاکید بر جایگاه قانونی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران"، پایان‌نامه جهت اخذ کارشناسی ارشد، دانشکده معارف اسلامی و مدیریت، دانشگاه امام صادق علیه السلام / صص ۴/۶
- کارلوس روهر (۱۹۹۶)، ژان، مقررات متحدالشکل وصولی‌ها URC 522، 1378، ترجمه محمد صالح ذوقی، چاپ اول، تهران، کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل، صص ۱۱/۲۶
- کاندنچیشافت، فیومن، (۲۰۰۸)، "مقررات متحدالشکل اتاق بازرگانی برای پوشش اعتبارات اسنادی URR 725"، ترجمه فریده تذهیبی، ۱۳۸۸، چاپ سوم، تهران، کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل، صص ۱۶/۲۴
- کولیر، گری (۲۰۰۷)، "مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی UCP 600"، ۱۳۹۴، ترجمه محمد صالح ذوقی، چاپ هشتم، تهران، کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل، صص ۲۳/۲۶/۳۱
- گای کریر، ژان، (۲۰۱۳)، "مقررات متحدالشکل تعهد پرداخت بانکی URBPO750"، ۱۳۹۲، ترجمه فریدون شیرازی، چاپ اول، انتشارات جنگل، کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌الملل، صص ۱۹/۲۰/۳۴
- مددی، حمید. (۱۳۹۲)، "بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با کارآفرینی درون سازمانی". فصلنامه مدیریت توسعه و تحول، شماره ۱۴-۴۹-۳۹
- یداللهی فارسی، جهانگیر و عزیزی، مریم و مافی، بهاره، ۱۳۹۲، تشخیص فرصت‌های کارآفرینی بین‌الملل، همایش دانشگاه کارآفرین؛ صنعت دانش محور، بابل، <https://civilica.com/doc/217724>
- American Bankers Association (ABA, 2021). "ABA survey: popularity of online banking explodes",

- <http://www.aba.com/Press/Pages/090811ConsumerPreferencesSurvey.aspx>; 2011 [last accessed 2021.10.13].
17. Friederike Niepmann & Tim Schmidt Eisenlohr (2017), "No guarantees, no trade: How banks affect export patterns", *Journal of International Economics* Volume 108, September 2017, Pages 338-350
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0022199617300806> [last accessed 2022.02.06].
18. Hromcová, J., 2008. "Learning-or-doing in a cash-in-advance economy with costly credit", *Journal of Economic Dynamics and Control*. Volume 32, Issue 9, September 2008, Pages 2826-2853.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0165188907002345> [last accessed 2022.02.21]
19. May Hu, Wanfang Xiong & Cheng Xu (2021), "Analyst coverage, corporate social responsibility, and firm value: Evidence from China", *Global Finance Journal*, Volume 50, November 2021, 100671- P1-21 Rietveld, Cornelius, A. ; Bailey, Henry; Hessels, Jolanda and Zwan, Peter Vander. (2016). Health and Entrepreneurship in Four Caribbean Basin Countries. *Economics and Human Biology*, 21, 84-89
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1044028321000697> [last accessed 2022.02.14]
20. Pengji Wang, Breda Mc Carthy (2020), "What do people "like" on Facebook? Content marketing strategies used by retail bank brands in Australia and Singapore", *Australasian Marketing Journal (AMJ)* Available online 7 June 2020 In Press, Corrected Proof What are Corrected Proof articles.
21. Turker SUSMUS, S. Ozgur BASLANGIC (2015), "The New Payment Term BPO and its Effects on Turkish International Business", *Procedia Economics and Finance* 33 (2015) 321 – 330
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212567115017165> [last accessed 2022.02.17]
22. United States Government Accountability Office (US GAO). Moving illegal proceeds: challenges exist in the federal government's effort to stem cross-border currency smuggling.
<http://www.gao.gov/new.items/d1173.pdf>; 2010 [last accessed 2021.10.13].